

KOSTELECKÝ ANDĚL

Věstník Římskokatolické farnosti sv. Andělů strážných
v Kostelci nad Černými lesy

Číslo 8. XVII.ročník Vychází v srpnu 2019

Vážení čtenáři,
někdy probíhá v současné přeinformované společnosti ráno tento rozhovor: „Hele, chceš pustit televizi, aby ses dověděl něco nového.“ Jednou však nečekaná odpověď zazněla: „Dík, nechci. Mě zajímá, co je mezi mnou a Bohem nového. To je pro mě důležité.“

Vážení čtenáři, možná se tento příběh dotýká i někoho z nás. Ráno je člověk zvyklý stisknout ovládací knoflík, který otevírá silný proud informací. Žijeme z informací, ale vždy je důležité mít hlavně informaci od Boha. Jakým způsobem? Třeba modlitbou breviáře na internetu, tabletu či mobilu. Člověk si může upravit velikost písmenek. A již může začít. Tak třeba z žalmu 86 (85) z ranních chval úterý 3.týdne: *Nakloň, Hospodine, svůj sluch a vyslyš mě. A již můžeme sunout myšlenky, např. abychom Boha dobře chválili, žili k jeho slávě, dobře mu sloužili a také dobře prožívali den. Vždyť jsem ubohý a chudý. Všechno máme, Bože, od Tebe. Vlastně z tvého bohatství rozdáváme. Jsme bohatí Tebou a tvými dary. Ať je správně využijeme. Vidíte a již jsme se pomodlili z Písma. A třeba jsme zjistili, že jsme bohatí Bohem, který nám dává všechno potřebné ke konání dobra. To je velice dobrá informace, která nás povzbuzuje a zároveň usměrňuje. Můžeme se modlit přemýšlením nad Písmem. Vyprošuji Boží požehnání.*

J. Lízner, administrátor

Poznámka: ležaté písmo jsou verše z Bible.

Vážení čtenáři, četl jsem v Katolickém týdeníku, že se, myslím, v klášteře Teplá uskutečnilo setkání o česko-německém porozumění.

Porozumět si předpokládá: vyslyšet názor druhého, uznat jeho přínos a mít dobrou vůli spolu vycházet. Je dobrou zprávou, že se někteří bývalí obyvatelé i k nám znovu na stáří stěhují. A Pán Bůh zaplať všem, kteří pro toto porozumění mnohé vykonali. Při této dobré zprávě mě také napadla myšlenka, že by bylo dobré vytvořit i setkání česko-ruského porozumění. A možná by se toho, tak jako v případě česko-německém měli ujmout věřící. Ti se nemusí nechat ovlivňovat politikou, ale touhou pomoci v duchu křesťanského bratrství. Domnívám se, že nás k tomu zavazuje i cyrilometodějská tradice.

Modleme se za česko-německé porozumění, porozumění česko-ruské i porozumění pro další národy. A za porozumění mezi pravoslavnými a katolíky.

Modleme se také za nový ekonomický systém, který by nežil jen z neustálé zvětšující se spotřeby, ale z rozumného hospodaření se zdroji, umění dát k dispozici poznatky pro udržení života, z ochrany a rozumného spravování přírody a z omezení nákladu na zbrojení.

A také aby získané prostředky získané z těžení zdrojů v Africe spravedlivě dával na její rozvoj.

Stalo se...

Ve farnosti se hlavně opravují kostely a dávají do pořádku fary. Vyžaduje to docela enormní potřebu financí k dotacím. Díky arcibiskupství můžeme opravovat. Pán Bůh zaplať za modlitby a i materiální a finanční pomoc.

Připravuje se...

Pouť do Oplan v neděli 18.srpna 2019. Mše v kapliče Panny Marie bude ve 14,45 hod.

J. Lízner

Václav IV.

Císař Karel IV. se svého vytouženého dědice dočkal až se svou třetí manželkou Annou Svídnickou a dal mu slavné a zavazující jméno Václav (narozen 26. února 1361 v Norimberku). Již v jeho dvou letech jej otec nechal korunovat českým králem (15.6.1363). Když se Vojtěch Raňkův z Ježova na pohřbu Karla IV. zmínil o tom, že české země čekají těžké časy, netušil, jak hlubokou má pravdu.

Po otcově smrti (29.11.1378) na Václava IV. – teprve sedmnáctiletého – padla odpovědnost za České království i Říši ve velmi složité době. Václav IV. chtěl vládnout a měl sám o sobě v této věci vysoké mínění, ale bohužel nechtěl být přitom příliš obtěžován.

Vzpomeňme jen jeho střetnutí s arcibiskupem Janem z Jenštejna v roce 1393, které bylo plné nepřiměřených emocí a vyústilo v tragédii generálního vikáře Johánka z Pomuku (Jana Nepomuckého).

Král zemřel (16. srpna 1419 na Novém hradu u Kunratic), když se k němu donesly zprávy o krvavé pražské defenestraci. Tak jako byl konec Václavův poznamenán tragikou chvíle, byl stejně chaotický i králův posmrtný život. Královna Žofie stihla ještě dát jeho tělo nabalzamovat a nechat vystavit v kolegiálním chrámu vyšehradské kapituly. K oficiálním pohřebním slavnostem už nebyl čas. Královy ostatky našly útočiště u zbraslavských cisterciáků, ale o rok později při dobytí kláštera husity (které vedl kněz Václav Koranda) byly vytaženy z hrobu a zneuctěny (zároveň byly zneuctěny i ostatky posledních Přemyslovců). Teprve po čtyřech letech byl pohřben po boku otce ve Svatovítské katedrále.

Země, která ještě před pár desetiletími – v době vlády Karla IV. – stála v centru evropského dění a těšila se nebyvalé prosperitě, se během pár let propadla do bídy a skončila na periferii Evropy. Už tehdy si učenci lámali hlavy nad tím, jak se to mohlo stát.

Do 3. listopadu 2019 se o tom můžete přesvědčit na výstavě o Václavu IV. v Císařské konírně na Pražském hradě.

Robert de Sorbon (* 9.10 1201 v Sorbonu – †15.8.1274 v Paříži)

Robert de Sorbon pocházel z venkovské rodiny ze Sorbon, nedaleko Rethel. V roce 1250 se stal doktorem teologie a od roku 1251 byl kanovníkem katedrály v Cambrai (severní Francie). Jeho zbožnost a píle jej dovedly až na královský dvůr. Jako známý kazatel se stal kaplanem Ludvíka IX. a později jeho zповědlníkem.

Rozhodl se poskytovat výuku zdarma šestnácti studentům teologie. Dne 21. října 1250 královna Blanka Kastilská vydala výnos, jímž věnovala Robertovi de Sorbon dům a přilehlé stáje, aby zde mohl vyučovat chudé žáky. Tato královská dotace je nejstarší písemnou zprávou týkající se Sorbonu, která se od té chvíle začala rozšiřovat a stala se nejslavnější kolejí Pařížské univerzity. Robert de Sorbone možnost studia v roce 1271 rozšířil o další kolej pro humanitní vědy a filozofii. Od roku 1270 je Sorbonna včleněna do Pařížské univerzity.

Vybral R. Jozif

P.S. V roce 1355 měla Sorbonna českého rektora Vojtěcha Raňkův z Ježova.

Cesta ke svatořečení Anežky České

I.

Pověst o svatosti, která kolovala o Anežce Přemyslovně za jejího pozemského života, ještě více vzrostla po její smrti. Vyplývá to z mnoha památek jak slovesných tak výtvarných.

Dějiny procesu, kterým měla být Anežka prohlášena svatou, jsou velmi dlouhé a složité. Postačí připomenout, že svými počátky sahají až do 14. století a že na jeho úspěšném průběhu mělo zájem mnoho významných církevních i světských osobností.

O kanonizaci Anežky České usilovala již její prapraneteř, královna Eliška Přemyslovna (manželka Jana Lucemburského); z jejího podnětu byl mezi léty 1316–1328 sepsán latinsky Anežčin životopis (přeložený do češtiny roku 1932). V roce 1328 předložila úřední žádost o svatořečení Anežky papeži Janu XXII., který tehdy sídlil v Avignonu. V žádosti tvrdila, že na přímluvu Anežky se uzdravil její syn Václav (pozdější Karel IV.). Tento první pokus však neměl úspěch pro všeobecné známé nesnáze, na které naráželi papeži v Avignonu.

Kolem roku 1338 jsou známé tři tzv. postulační listy, zasláné z Prahy papeži Benediktu XII., který rovněž ještě sídlil v Avignonu. První list napsal bratr Mikuláš, ministr české řádové provincie Menších bratří, druhý odeslala jménem všech sester abatyše kláštera klarisek „Na Františku“. Autor třetího listu není znám. Všechny tři uvádí v plném znění kodex z dalmatského Šibeniku, který obsahuje i text nejstarší Legendy. Ani tyto zmíněné listy nepřinesly očekávaný výsledek a zůstaly bez odpovědi.

Podle svědectví františkánského biskupa Jana Marignolliho (†1362) i Karel IV. žádal krátce po roce 1353 papeže Inocence VI. o Anežčino svatořečení. I tentokrát bez úspěchu.

Další pokusy znemožnily husitské války v 15. století a následně válka třicetiletá (1618–1648). Teprve koncem 17. století se o procesu svatořečení znovu začalo mluvit, zvláště mezi Menšími bratry, křížovníky s červenou hvězdou a klariskami, jak dokazuje dopis císaře Leopolda I. (roku 1679) kardinálu Piovi na kongregaci obřadů. Císař v něm oznamuje, že na přání pražských františkánů zaslal papeži prosebný list o kanonizaci Anežky.

Dalším důkazem zvýšení úcty v 17. století je i mnoho životopisů, vydaných právě v tomto období.

Pokračování příště, R. Jozíf

P. Martin Středa

P. Martin Středa SJ, který za třicetileté války zachránil Brno před švédskými vojáky, se narodil 11. listopadu 1587 v Hlivici (dnes polská Gliwice) v rodině tamního městského radního.

Jeho nejslavnější životní kapitola se odehrála v roce 1645 v Brně, které toho roku bylo obleženo švédským vojskem. Některá města se tehdejšímu veliteli švédských vojsk generálu Torstenssonovi sama bez boje vzdala, jako třeba už v roce 1642 Olomouc. Také proto a díky následujícím událostem se pak metropolí Moravy stalo Brno.

Třebaže totiž dosud neporažená, skvěle vyzbrojená a vycvičená švédská armáda o 30 tisících elitních vojákích měla pocit, že Brno, které poslední zbývalo na cestě k dobytí císařské Vídně, nebude problém, osud rozhodl jinak.

A tak se Brno s necelými 1 500 obránci, z nichž vojáků nebylo ani pět set a víc než dvě třetiny tvořili civilisté, stalo jediným moravským městem, které se Švédům ubránilo.

Kromě toho, že Brno velel skvělý strateg, francouzský plukovník Louis Raduit de Souches, byl to právě tehdejší rektor jezuitské koleje Martin Středa, jenž měl hlavní zásluhu na udržení morálky a víry hrstky obránců proti několikanásobné přesile po dlouhé a těžké dny švédského obléhání od 13. května do 15. srpna 1645.

Kritická situace nastala v poslední den obléhání 15. srpna 1645 na svátek Nanebevzetí Panny Marie. Kroniky uvádějí, že toho dne Švédové podnikli současně šest útoků ze všech směrů, město na mnoha místech hořelo a situace byla tak zoufalá, že i sám velitel města Raduit de Souches osobně bojoval na hradbách. Generál Torstensson prohlásil, že musí město dobýt, než začnou v kostele sv. Petra a Pavla vyzvánět poledne, jinak obléhání zanechá.

Tehdy se podle záznamů brněnské ženy shromáždily v kostele svatého Tomáše, vyzvedly obraz Madony (ten městu daroval v roce 1356 Karel IV.) a v procesí jej nosily městem, zpívaly a modlily se za záchranu města. Když už to vypadalo na pád města, zvoník začal v 11 hodin vyzvánět poledne, aby obráncům dodal sílu. Generál Torstensson ukončil útok v domnění, že je právě poledne, a od Brna pak 23. srpna 1645 s ostudou odtáhl. Sláva odvážných obránců Brna obletěla celou Evropu.

P. Středa se po ukončení války zasloužil o odstraňování obrovských škod v Brně i na řádových statcích v okolí. Na Nový rok 1648 byl opět jmenován provinciálem, což představovalo náročné cestování po celé zemi. Oslabený organismus reagoval propuknutím tuberkulózy. P. Středa si přál zemřít v Brně, kam se dal převézt z cesty po Slezsku. Zemřel 26. srpna 1649, hodinu po půlnoci. Byl pochován v krytě jezuitského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Jezuitské ulici. Když byl jeho hrob v roce 1876 otevřen, ukázalo se neporušené tělo. Bylo tedy umístěno do prosklené rakve, kde ostatky pátera Středy nalezneme dodnes.

Vybral R. Jozif.

Mariánská poutní místa 56. Hemže – Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Původním zasvěcení kostela na začátku 14.století bylo Zvěstování Páně a do husitských válek byl pak farním kostelem Zvěstování Panny Marie.

V roce 1679 byl tento kostel zbořen a vystavěn díky přízni J. B. Trauttmansdorffa nový barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie, který byl slavnostně posvěcen 12.zářím 1683.

Kostel je obklopen hřbitovní zdí prostoupenou třemi kaplemi a volně stojící hranolovou zvonicí. Hlavní oltář z konce 17. století zdobí milostná soška Madony a obraz Nanebevzetí Panny Marie. Po stranách oltáře stojí sochy sv. Jana Křtitele a Františka, na nástavci archanděla Michaela. Obrazy bočních oltářů sv. Anny a Barbory maloval J. Umlauf roku 1880. Proti kazatelně stojí socha „Ecce homo“ z 18. století. Trojdílné varhany pochází z 1. poloviny 18. století.

Milostnou sošku Panny Marie s děťátkem daroval původnímu kostelu v roce 1662 hrabě Kurc. Její původ je neznámý, jen zpráva pamětní knihy říká, že ji přivezl z Uher. Úcta k Panně Marii na Hemžích se rozmáhá od poloviny 17. století a díky vděčným poutníkům vznikl i chrámový poklad, jenž byl v roce 1784 zkonfiskovaný Josefem II.

Z Chocně stojí podél silnice sedm poutních mariánských kaplí z roku 1718, zasvěcených událostem ze života Panny Marie. Na konci 19.století byly opatřeny obrazy se scénami ze života Panny Marie. Socha Panny Marie na návsi pochází z roku 1798.

Hlavní pouť se zde koná v neděli po 15.srpnu.

R. Jozíf

Z historického kalendáře

- 2.srpna 1909** zemřel Josef Zítek, významný český architekt (110 let)
- 4.srpna 1859** zemřel sv.Jan Maria Vianney, francouzský kněz, patron farářů (160 let)
- 13.srpna 1919** zemřel Josef Klvaňa, český přírodovědec, etnograf a pedagog (100 let)
- 14.srpna 1959** zemřel Bedřich Vašek, katolický kněz, křesťanský sociolog (60 let)
- 15.srpna 1939** se narodil Anton Otte, český katolický kněz německé národnosti, významný představitel spolku Ackermann-Gemeinde v Praze, který usiluje o smíření Čechů a Němců na křesťanském základě (80. narozeniny)
- 16.srpna 1419** zemřel Václav IV., český král v letech 1378 až 1419 (600 let)
- 20.srpna 1914** zemřel sv.Pius X., papež v letech 1903-1914 (105 let)
- 21.srpna 1964** zemřel Rudolf Col, český katolický biblista, překladatel Nového zákona (55 let)
- 21.srpna 1969** během prvního výročí okupace ochromily Prahu bouřlivé demonstrace, protesty se konaly i v Brně či Liberci (50 let)
- 22.srpna 1609** zemřel Jehuda Löw, židovský rabín a učenec (410 let)
- 24.srpna 1999** zemřel Jan Anastáz Opasek, opat břevnovského kláštera (20 let)
- 26.srpna 1649** zemřel Martin Středa, jezuitský kněz, patron Brna (370 let)
- 28.srpna 1959** zemřel Bohuslav Martinů, český hudební skladatel (60 let)
- 29.srpna 1799** zemřel Pius VI., římský papež v letech 1775-1799 (220 let)

Uzávěrka příštího čísla je 24. srpna 2019

Svatovavřínecká pout' 1939

V letošním roce si připomínáme 80.výročí od slavné Svatoavřínecké pouti 13.srpna 1939, která se na základě kázání tehdejšího vyšehradského kanovníka Mons. Bohumila Staška stala spontánním manifestem českého národa proti nacistické okupační moci.

Šlechtická poselství z doby ohrožení českých zemí

První deklarace ze 17. září 1938: „Prohlášení členů starých českých rodů k nedotknutelnosti území Českého státu“.

Deklarace byla v sobotu 17.9.1938 přednesena prezidentovi republiky Edvardu Benešovi při zvláštní audienci na Pražském hradě. Audience se účastnilo 12 zástupců z jedenácti šlechtických rodů. Autorem textu deklarace byl Karel VI. Schwarzenberg a prezidentovi ji za přítomné a jménem dalších představitelů starých rodů přečetl František Kinský z Kostelce nad Orlicí.

Druhá deklarace byla 24. ledna 1939 přednesena při audienci u prezidenta Emila Háchy.

Zástupci šlechty přišli novému prezidentovi republiky Emilu Háchovi potvrdit to, co již předtím – 17.9.1938 – deklarovali prezidentu Benešovi.

Třetí deklarace ze září 1939: "Prohlášení české a moravské šlechty v září 1939"

Třetí deklarace byla poprvé veřejně prezentována na schůzi výboru Národního souručenství ve čtvrtek 7. září 1939 a přečtení projevu bylo přijato výborem s všeobecným souhlasem a potleskem. Signatáři poté deklaraci podepisovali postupně a samostatně, protože za protektorátu byl zákaz sdružování občanů ve větším počtu. Dokument podepsalo 85 šlechticů z 33 rodů.

***Program bohoslužeb v našich farnostech
a další akce ve farnosti jsou ohlašovány při ohláškách
nebo je sledujte na farním webu,
který je na adrese:
www.farnostkostelec.cz***

Neprodejné. Jen pro vnitřní potřebu.